

SAMRÅDSUNDERLAG

Rinnebäck, Kävlingeån

Innehåll

- Inledning
- Nuvarande förhållanden
- Sökt verksamhet
- Miljökonsekvenser
- Sammanfattning

Inledning

- Överfallsdamm utan reglering
 - Ägs av Kävlingeåns-Löddeåns FVOF
 - Saknar syfte utöver att upprätthålla vattennivå uppströms
 - Partiellt vandringshinder
 - Saknar vattendom
-
- Kävlingeåns-Löddeåns FVOF (Fiskevårdsområdet) avser att anlägga faunapassage och utföra biotopvårdsåtgärder
-
- Vattenverksamhet är tillståndspliktigt
 - Fiskevårdsområdet avser söka tillstånd för åtgärderna

Administrativa uppgifter

Huvudman: Kävlingeåns- Löddeåns FVOF
Org.nr: 802010-8588
Fastighet: Rinnebäcks Mölla 1:3, Rinnebäcks Stamp 1:2

Ombud: Viktor Hebrand
Telefon: 0707-915680
E-post: viktor.hebrand@fiskevardsteknik.se

Innehåll

- Inledning
- Nuvarande förhållanden
- Sökt verksamhet
- Miljökonsekvenser
- Sammanfattning

Nuvarande förhållanden

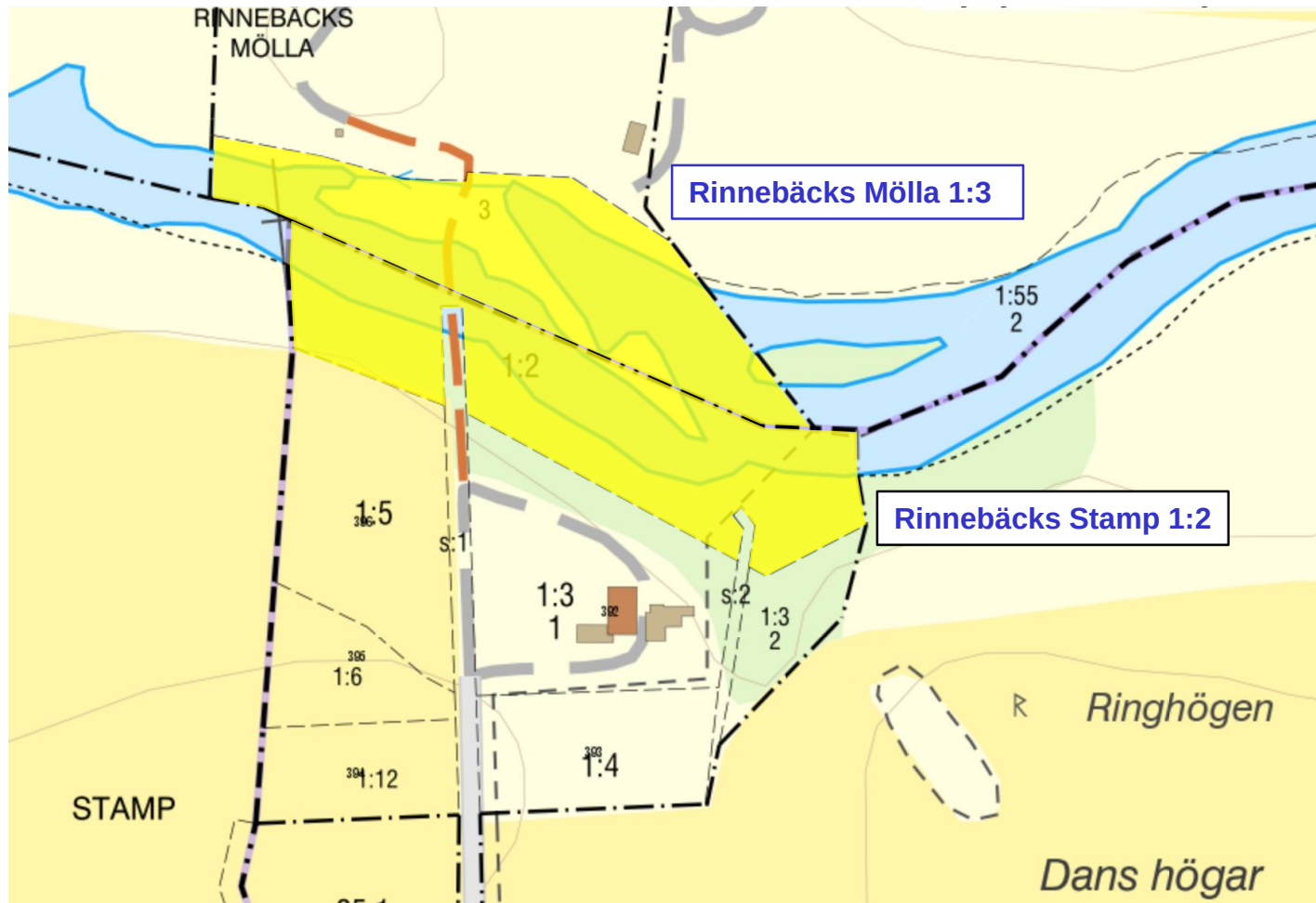
- Orientering
- Fastigheter
- Översikt och foton
- Tillstånd
- Historiska kartor
- Planbestämmelser
- Naturskydd och riksintresse
- Miljökvalitetsnormer
- Kultur
- Övrigt

Orientering

Rinnebäcks dämme

Fastigheter

 Berörda fastigheter

Fiskevårdsteknik AB

Fastigheter, ortofoto

 Berörda fastigheter

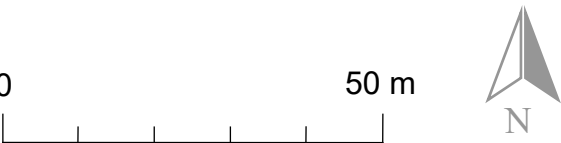
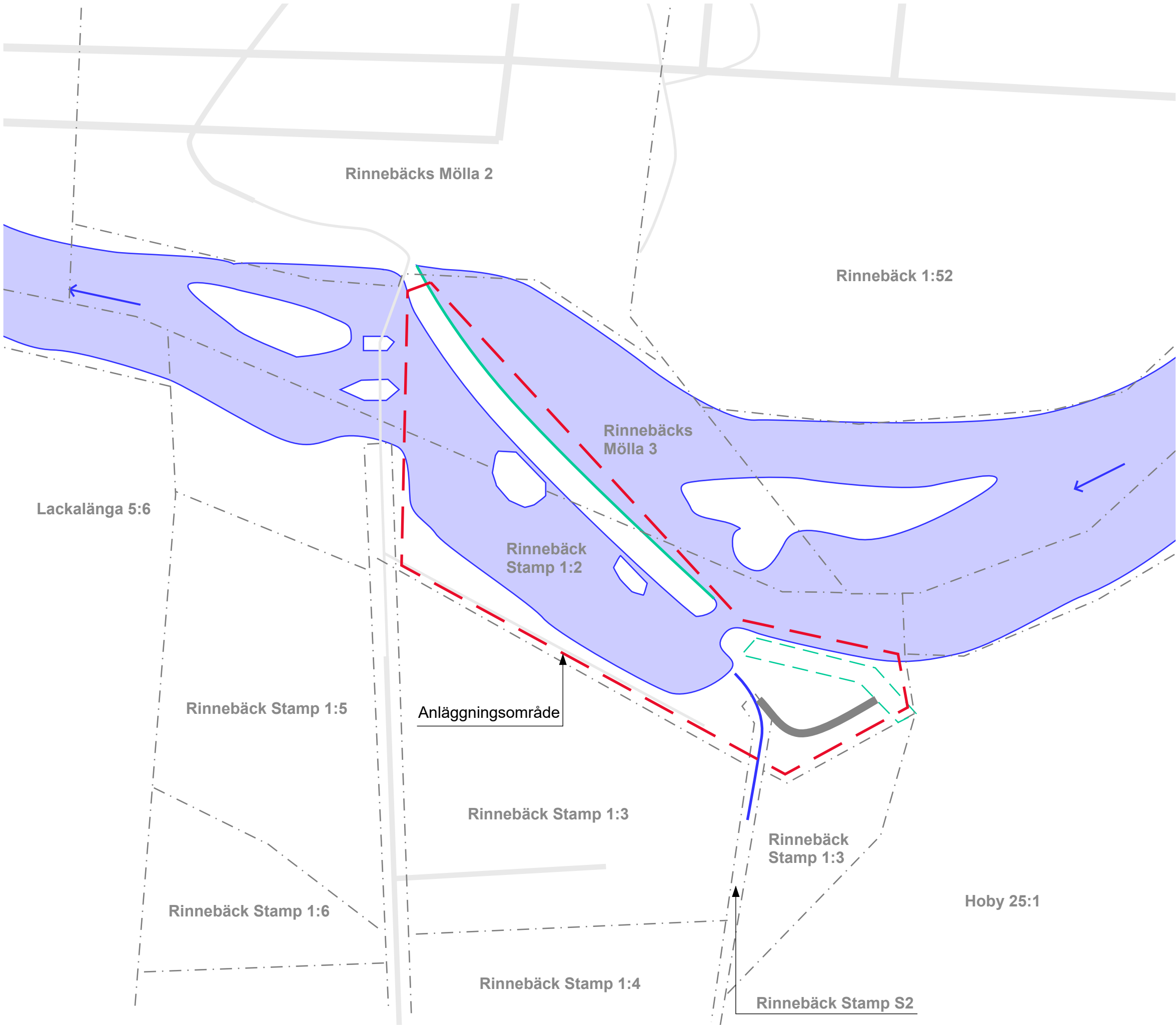
Fiskevårdsteknik AB

NUVARANDE FÖRHÅLLANDEN
Anläggningsområde

Skala 1:1 000

FÖRKLARINGAR
Samtliga nivåer avser RH2000.

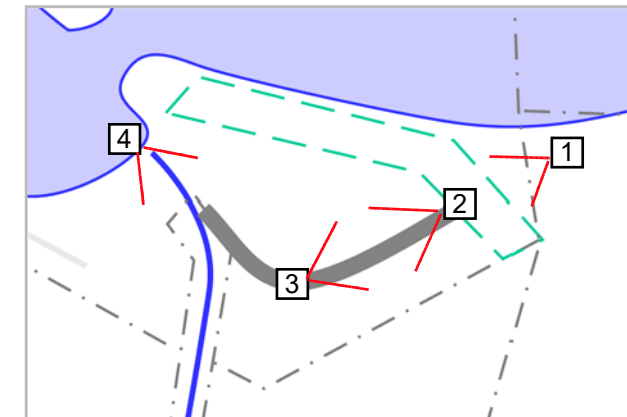
Vattenytor betecknas W och avser rådande
vattenytor vid inmätningen 2018-10-15.
Vattenföringen var vid tillfället 1,1 m3/s.

RINNEBÄCK, KÄVLINGEÅN
TILLSTÅNDSANSÖKAN

Fiskevårdsteknik AB
Lund 2019-04-10

NUVARANDE FÖRHÅLLANDEN
Fotobilaga, stampränna

Figur 1

Figur 2

Figur 3

Figur 4

RINNEBÄCK, KÄVLINGEÅN
TILLSTÅNDSANSÖKAN

Fiskevårdsteknik AB
Lund 2019-04-10

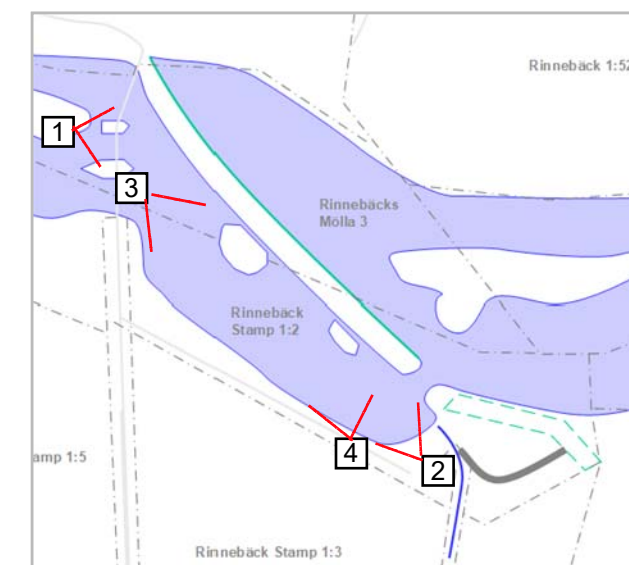

Figur 1

Figur 2

NUVARANDE FÖRHÅLLANDEN Fotobilaga, damm

Figur 3

Figur 4

RINNEBÄCK, KÄVLINGEÅN
TILLSTÅNDSANSÖKAN

Fiskevårdsteknik AB
Lund 2019-04-10

Befintlig fiskväg

- Övre landfäste av dämnet ca 1,2 m fall
- Fiskväg byggd 2007
- Partiellt vandringshinder

Figur 5. Åfåran direkt nedströms dämnet är rensad men har potential att bli en bättre biotop för strömlevande fisk.

Figur 6. Befintlig fiskväg vid totalt flöde ca 2 m³/s i Kävlingeån, vilket motsvarar strax över MLQ. Vid dessa flöden avbördas huvuddelen i fiskvägen. (2013-09-10).

Figur 7. Befintlig fiskväg vid totalt flöde ca 8 m³/s i Kävlingeån, motsvarande strax under MQ (2017-01-17).

Figur 8. Befintlig fiskväg vid totalt flöde ca 60 m³/s i Kävlingeån, motsvarande strax över MHQ (2007-01-24).

Tillstånd

- Vattendom saknas
- Anläggningen anses laglig enligt gammal hävd (5 a § i Lag 1998:811 om införande av miljöbalken, fr. o. m. 2019-01-01)
- Uppkommen före 1882 samt inte väsentligt ändrats sedan uppkomsten
 - Nämnt i skrift redan 1560 (Almcrantz et.al. 2018)
 - Dokumenterad på äldre kartor från 1714 samt 1765
- Ingen reglering förekommer vid dammen

Geometrisk mätning 1714

Geometrisk karta 1765

Rinnebäck vallskvarn 1908

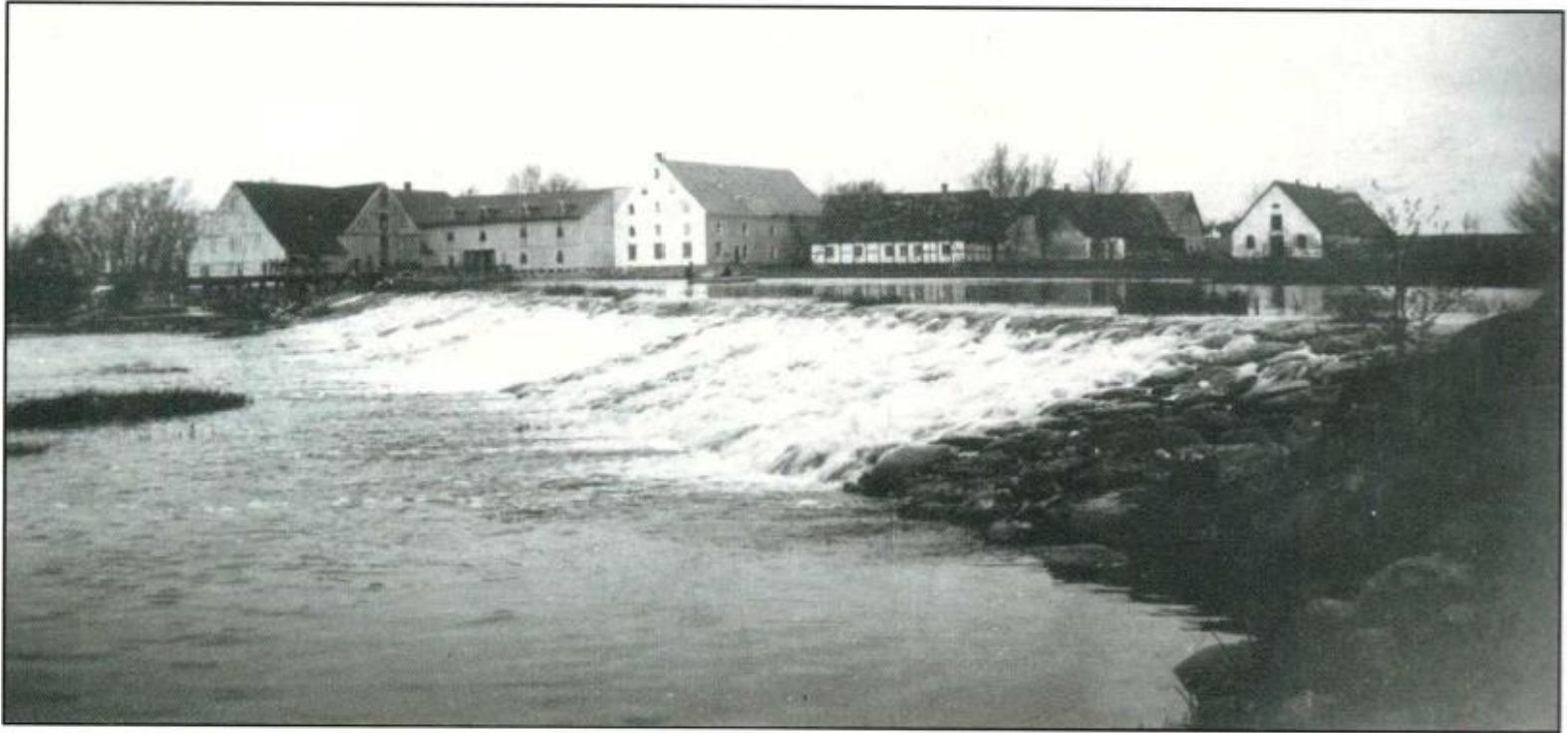

Foto från Almcrantz et.al. 2018

Planbestämmelser

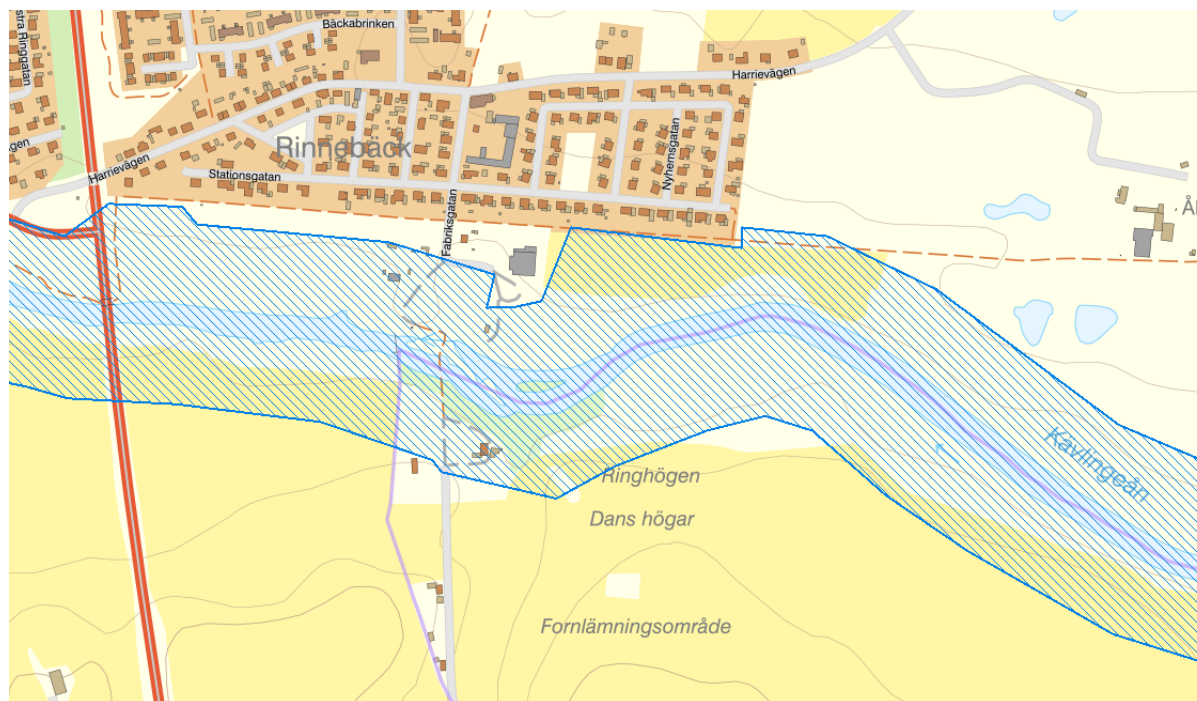
- Detaljplan
 - Området vid dammen samt norr om dammen är detaljplanelagt (se nästa sida).
 - Planerade åtgärder strider inte mot detaljplanen.
- Översiktsplan
 - Kommunen ska arbeta för att uppnå vattendirektivets krav.
 - ÖPs intentioner är att värna om naturområden i kommunen.
 - Kävlingeån är regionalt särskilt värdefullt vatten.
 - Fisket i Kävlingeån tas upp som en av Kävlinges tillgångar i ÖP.

N2: Friluftssändamål, område med ängskaraktär. Området ska vara lättillgängligt för allmänheten GC-passage mellan gatan och bron ska finnas.

Fiskevårdsteknik AB

Naturskydd och riksintresse

- Kävlingeån omfattas av riksintresse för friluftsliv och skyddas därmed enligt 3 kap. 6 § MB.
- Inget annat naturskydd förekommer för området

Urklipp från Naturvårdsverkets karttjänst skyddad natur.

Miljökvalitetsnormer

- Vattenförekomst: Kävlingeån (Havet-Bråån), VISS SE18685-133000
- Konnektivitet och fysisk påverkan viktiga anledningar till att man i nuläget inte uppnår god status

VISS 2019-06-03		Kävlingeån (Havet-Bråån)
Kvalitetsfaktor	Parameter	
Ekologisk status		Måttlig
<i>Biologiska</i>		
	Påväxt-kiselalger	Måttlig
	Bottenfauna	Ej klassad
	Fisk	Ej klassad
<i>Fysikaliska och kemiska</i>		
	Näringsämnen	Måttlig
	Förorening	God
	Särskilda förorenande ämnen	Måttlig
<i>Hydromorfologiska</i>		
	Konnektivitet	Otillfredsställande
	Hydrologisk regim	Dålig
	Morfologiskt tillstånd	Otillfredsställande
Miljökvalitetsnorm		
Ekologisk status		God 2027

Kultur

- Stamprännans övre del inom fornlämningsområde "Dans högar"
- Stendämme och stampränna uppkommet före 1850 och klassas som fornlämning
- Inga byggnader finns kvar från tidigare verksamhet
- Tillstånd erhållet för ingrepp i fornlämning enligt kulturmiljölagen

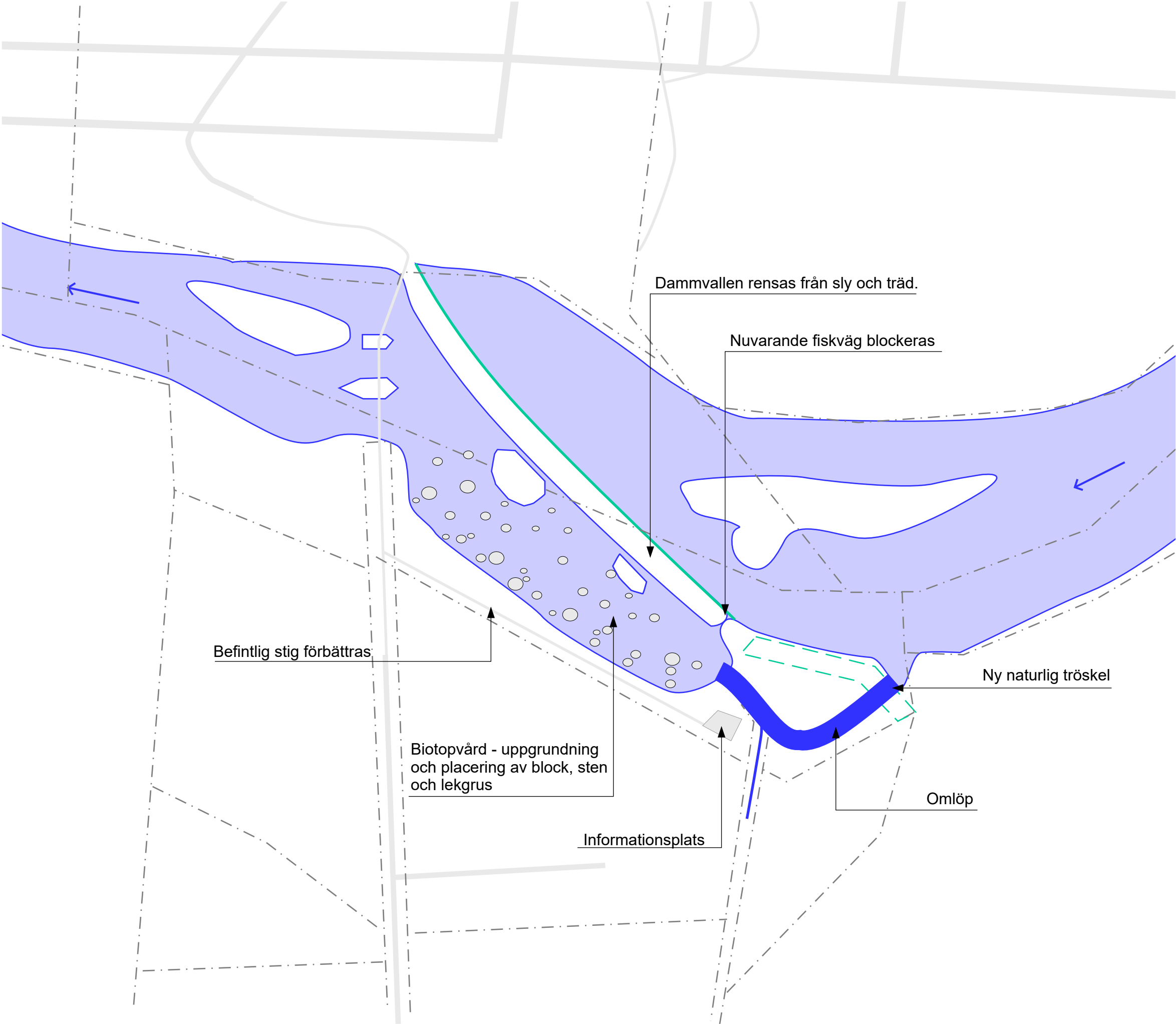

Innehåll

- Inledning
- Nuvarande förhållanden
- Sökt verksamhet
- Miljökonsekvenser
- Sammanfattning

Sökt verksamhet

- Följande åtgärder planeras utföras:
 - Ett omlöp anläggs vid den tidigare stamprännen
 - Befintlig fiskväg blockeras med grov natursten
 - Biotopvårdsåtgärder utförs nedströms dämnet
 - Träd och sly avverkas på dammvall för att bevara dammsäkerheten
 - Gångstigen rustas upp och en informationsplats anläggs

FRAMTIDA FÖRHÅLLANDEN
Omlöp

Skala 1:1 000

FÖRKLARINGAR

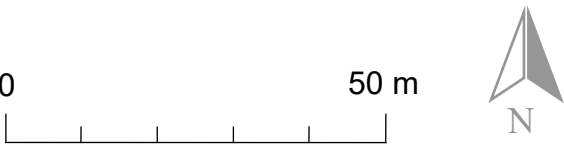
Ny naturlig flödesdimensionerande tröskel anläggs i dammvall överst i omlöp.

Omlöp anläggs i nuvarande stampräna, längd ca 50 m, lutning < 2%.

Nuvarande fiskväg blockeras med natursten för att styra vatten mot omlöp.

Dammvallen rensas från sly och träd.

Biotopvård utförs i området nedan dammvallen från omlöpets mynning ner till strax ovan bron genom utplacering av sten, block och grus.

RINNEBÄCK, KÄVLINGEÅN
TILLSTÅNDSANSÖKAN

Fiskevårdsteknik AB
Lund 2019-04-10

Ny fiskväg

- Den tidigare stamprännen byggs om till ett omlöp
- Bottenbredd 2-3 m och släntlutningar 1:2 – 1:5
- Byggs upp med sten och block
- Inloppet anläggs som en naturlig tröskel
- Längd ca 50 m, lutning < 2 %
- Vid lågvatten (MLQ), flöde ca 1,5 m³/s
- Vid högre vattenföring större flöde i fiskvägen
- Flödet bestäms av tröskeln i inloppet

Ny fiskväg

Figur 9. Exempel på omlöp med lutning ca 2%, flöde ca 1,0 m³/s.

Figur 10. Exempel på omlöp med lutning ca 2%, flöde ca 1,5 m³/s.

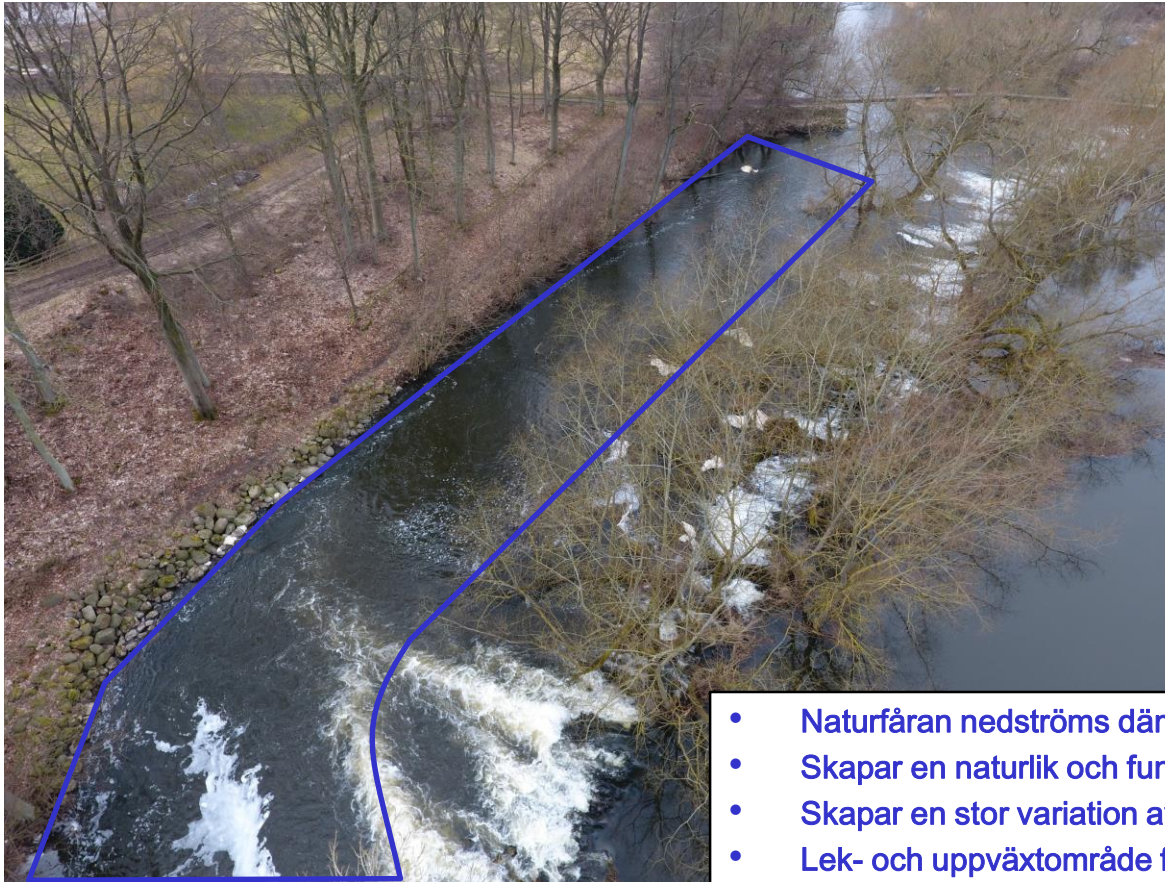

Figur 11. Exempel på omlöp med lutning ca 2%, flöde ca 2,5 m³/s.

Figur 12. Exempel på omlöp med lutning ca 1 %, flöde ca 5 m³/s.

Biotopvårdsåtgärder

- Naturfåran nedströms dämnet återställs
- Skapar en naturlig och funktionell åfåra
- Skapar en stor variation av bottenstrukturen
- Lek- och uppväxtområde för öring och lax

Biotopvårdsåtgärder, exempel

Figur 1. Exempel på en tidigare rensad åfåra som restaurerats genom tillförsel av block, sten, grus och död ved.

Figur 2. Den biotopvårdade sträckan får en botten med blandat substrat och varierad strömprofil.

Övriga åtgärder

- Stigen längs åns södra strand förbättras genom utläggning av stenmjöl
- Träräcken anläggs längs parti med branta slänter ner mot ån
- En informationsplats anläggs bredvid mynningen av fiskvägen

Innehåll

- Inledning
- Nuvarande förhållanden
- Sökt verksamhet
- Miljökonsekvenser
- Sammanfattning

Nollalternativ

- Inga åtgärder utförs
 - Vandringshinder kvarstår
 - Biotopvård vid sträckan nedströms dämnet uteblir

Vattennivåer

- Tröskeln dimensioneras för att ej påverka vattennivåer uppströms dammen i Kävlingeån.

Nuvarande och framtida

Karaktäristiskt flöde	Övervattenyta (RH2000)	Flöde (m ³ /s)
HQ50	+8,05	106
MHQ	+7,85	55,7
MQ	+7,60	10,5
MLQ	+7,30	1,52
LLQ	+7,20	0,76

Vattenflöde

- Tröskeln dimensioneras så att huvuddelen av det totala flödet går i fiskvägen vid låga vattenföringar

Framtida nivåer och flöden

Karaktäristiskt flöde	Övervattenyta (RH2000)	Total vattenföring (m ³ /s)	Flöde fiskväg (m ³ /s)
HQ50	+8,05	106	10
MHQ	+7,85	55,7	6,5
MQ	+7,60	10,5	3,5
MLQ	+7,30	1,52	1,3
LLQ	+7,20	0,76	0,7

Naturmiljö

- Fria vandringsvägar för all förekommande fisk och vattenfauna
- Naturlig flödesregim
- Ca 100 m återställd strömbiotop
 - Området tillförs block, sten och grus i varierande storlek
 - Området grundas upp något
- Upprustning av gångstig och anläggning av informationsplats bedöms ytterligare öka områdets rekreativsvärde
- Viss grumling under arbetet bedöms ej skadlig

Miljökvalitetsnormer

Biologiska

- Fisk och andra akvatiska arter förväntas gynnas av fria vandringsvägar
- Fisk och bottenfauna förväntas gynnas lokalt av biotopvård

Fysikaliskt / kemiskt

- Ingen påverkan

Hydromorfologi

- Konnektiviteten förbättras lokalt. Det krävs åtgärder för fler vandringshinder för att påverka statusen för hela vattenförekomsten
- Hydrologisk regim påverkas ej då dämmets avbördningsprofil ej ändras.
- Morfologiskt tillstånd kommer gynnas genom biotopvård.

Åtgärderna innebär ett viktigt steg mot att uppnå god ekologisk status till 2027

Kulturmiljö

- Stendämmet bevaras
- Den tidigare stamprännen blir åter vattenförande

Innehåll

- Inledning
- Nuvarande förhållanden
- Sökt verksamhet
- Miljökonsekvenser
- Sammanfattning

Sammanfattning

- Följande åtgärder planeras utföras:
 - Ett omlöp anläggs vid den tidigare stamprännen
 - Befintlig fiskväg blockeras med grov natursten
 - Biotopvårdsåtgärder utförs nedströms dämnet
 - Vissa träd avverkas för att bevara dammsäkerheten
 - Gångstigen rustas upp och en informationsplats anläggs
- Vattennivåer och flöden i Kävlingeån förblir opåverkade
- Fria vandringsvägar och förbättrad strömbiotop
- Positiv påverkan på miljökvalitetsnormer
- Kulturmiljön bevaras
- Ökat rekreativsvärde för området